

I S T O Č N I   O B R E D I

... 13. studenog 1960. Sveti je Otac u baziici sv. Petra otvorio zasjedanja pripravnih komisija za drugi vatikanski sabor služenjem sv. liturgije Ivana Žlatoustog u bizantinskom obredu staroslavenskim i grčkim jezikom. Sam je Sveti Otac učestvovao u ovoj liturgiji dajući blagoslove na staroslavenskom jeziku u bugarskoj recenziji.

Tom prilikom su koncelebrirali uz glavnog celebranta nadbiskupa Ivana Bučka, ukrajinca, još dva biskupa iste grupe /među njima Msgr. Lukatko/, vladika križevačkog, melkitski nadbiskup iz Beyruta, po jedan biskup Rus, Bjelorus, Rumunj i opat grčke opatije Grottaferrata uz koncelebraciju i asistenciju više svećenika i đakona. Svaki je koncelebrant upotrebljavao svoj VLASTITI LITURGIJSKI JEZIK u koncelebraciji /Osserv. Rom. 14. XI 1960/.

Pravilo je naime i praksa istočne Crkve da u koncelebraciji mogu sudjelovati kod iste sv. Žrtve sve jezične grupe dotičnog obreda. - Glede uvađanja novih jezika u liturgiju na istoku nije bilo toliko problema. Prije svega se tražilo da liturgija u dosad neupotrebljavanom jeziku bude točan prijevod svoga tipa-originala. Odatle i mnoštvo grupa u istočnim obredima baš prema jezicima.

Pojam "istočni obred" prešao je s kraja gdje je nastao na sam obred bilo gdje na svijetu se on sada obavlja. I vjerojatno "istočnjaka" /pogotovo katolika/ danas

ima više "na zapadu" nego na istoku shvaće no geografski.

Prema dekretu SZ za istočnu Crkvu /3. IV 1934/ kao i prema priručniku o istočnim obredima koji je izdao isti SZ /Rim 1932/ danas ima pet istočnih obreda a prema porijeklu dijelo se ovako:

1. BIZANTIJSKI:

grčki,
melkitski,
slavenski: ukrajinski, ruski, jugoslavenski /srpski, bugarski/
rumunjski,
italo-grčki.

- Ovdje možemo dodati mađarski.

2. ZAPADNO-ANTIOHIJSKI:

sirsко-antiohijski,
malankarski,
malabarski.

3. ISTOČNO-ANTIOHIJSKI:

kaldejski,
malabarski.

4. ARMENSKI.

5. ALEKSANDRIJSKI:

koptski,
etiopski.

Svakako su svi ti obredi sa svojom prošlošću slavni, sjajni i bogati. Od atle i veliki ponos njihovih pripadnika makar bili i malobrojni. Posljednja dva rata raspršali su te vjernike po čitavom svijetu, a Sveta Stolica je osnovala za pojedine grupe nove biskupije. Tako na pr. Ukrajinci i maju svoje biskupije u Kanadi, Sjed. Državama, Braziliji, Argentini, Australiji, Engleskoj, Njemačkoj i Francuskoj.